

A BIZOTTSÁG (EU) 2015/1853 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE**(2015. október 15.)****az állattenyésztési ágazatok mezőgazdasági termelőinek nyújtott ideiglenes rendkívüli támogatásról**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 219. cikke (1) bekezdésére, összefüggésben 228. cikkével,

mivel:

- (1) 2014-ben és 2015 első felében általában véve visszaesett a tej és a tejtermékek iránti globális kereslet növekedése, elsősorban a tejtermékek világ szinten legfontosabb importőr országába, Kínába irányuló export lassulása miatt.
- (2) Az uniós sertéshúspiaci helyzet 2014-ben és 2015-ben romlott. Az uniós hazai termelés növekedett, a jól teljesítő export pedig erősen visszaesett az orosz exportpiac elvesztésével. A sertéshúspiac sajátosságaiból kifolyólag, valamint tekintettel arra, hogy a tenyésztési ágazat a hasított sertések iránti kereslet visszaesésére csak késedelemmel reagál, a piaci helyzet kritikus túlkínálattá változott, és a nem szűnő árnyomás meghaladja a szokásos ciklikus időszakokban jellemző mértéket.
- (3) 2015. június 25-én az orosz kormány bejelentette, hogy további egy évre, 2016. augusztus 6-ig meghosszabbítja az Unióból származó mezőgazdasági termékek és élelmiszerek bevitelére vonatkozó tilalmat.
- (4) A kereslet és a kínálat közötti erőteljes egyensúlyhiány miatt a tej- és tejtermék-, valamint a sertéshúságazat ezért piaci zavarral szembesül.
- (5) Ennek következtében a nyers tej és a sertéshús ára tovább csökkent az Unióban, és valószínűleg a továbbiakban is érvényesül a leszorító hatás, amely kezelhetetlen szintet érhet el sok mezőgazdasági termelő számára, akik pénzforgalmi és a pénzkészletet érintő nehézségekkel küzdenek. A nyers tej 2015. júliusi uniós átlagára 12 %-kal csökkent a 2010 és 2014 közötti évek júliusi átlagához, és 20 %-kal a 2014. júliusi átlagához képest. A vágott sertés ára 2015 júliusában a 2014. júliusi átlagához képest 13 %-kal, a malacoké pedig 23 %-kal esett vissza. Ezenkívül az árak rendkívül alacsony szintre, a legutóbbi öt év átlaga alá csökkentek.
- (6) Emellett a júliusi és augusztusi kiemelkedően magas hőmérséklet, valamint a rendkívül kis csapadékmennyiség több tagállamban is kedvezőtlenül hatott a tavaszi és nyári gabona hozamára. A marha- és borjúhús-, tej- és tejtermék-, sertéshús-, juhús- és kecskehús-ágazatot rendkívül hátrányosan érintette a termelési költségeknek a takarmánynövények és legelők szűkössége miatti megnövekedése.
- (7) A vajra és sovány tejporra vonatkozóan állami intervenció és magántárolási támogatás formájában nyújtott piaci intervenciók eszközök 2014 szeptembere óta megszakítás nélkül rendelkezésre állnak. Ugyan ezek az eszközök enyhítették az árvisztaesés káros hatásait, azonban nem előzték meg a tejtermékek és nyers tej árának további romlását. A sertéshús magántárolása révén 2015 márciusában és áprilisában stabilizálódtak a sertéshúsárak, de az intézkedés nem idézte elő az árak jelentős visszaállását. Tekintettel a sertéshús termelési ciklusára, a jelenlegi piaci zavart nem kezelné megfelelően az, ha jelenleg kerülne sor magántárolási támogatás bevezetésére. Hasonlóképpen az 1308/2013/EU rendelet keretében az egyéb állattenyésztési ágazatok rendelkezésére álló piaci eszközök nem arra lettek kialakítva, hogy enyhítsék a regionális szintű gazdasági problémákat. A magántárolási támogatás formájában szóba jöhető egyéb piaci intervenciók intézkedések ugyan kiegészítenék a célzott pénzügyi támogatást, de nem kezelnék az állattenyésztési ágazatok sürgős likviditási igényeit, mivel a szóban forgó intézkedések hatásai a mezőgazdasági üzem szintjén csak középtávon érvényesülnének.

⁽¹⁾ HL L 347., 2013.12.20., 671. o.

- (8) Így olyan helyzet alakult ki, amelyben az 1308/2013/EU rendelet szerinti szokásos intézkedések nem tűnnek elégségesnek a piaci zavar kezeléséhez.
- (9) Az árak további csökkenésének és a piaci zavarok súlyosbodásának feltartóztatása érdekében fontos, hogy a piaci zavarok által különösen érintett uniós állattenyésztési ágazatok célzott pénzügyi támogatásban részesüljenek.
- (10) A jelenlegi piaci zavarok eredményes és hatékony kezelése és az e zavarokból adódó helyzet, illetve piaci hatások folytatódásának vagy súlyosbodásának megelőzése érdekében helyénvaló egyszeri pénzügyi támogatás formájában támogatást nyújtani a tagállamoknak az állattenyésztési ágazatok azon termelőinek támogatásához, akik – az orosz importtilalom meghosszabbítása és a szárazságnak a takarmánynövények hozamára gyakorolt hatása közvetlen következményeképpen – a legnagyobb árcsökkenést szenvedték el.
- (11) Az érintett tagállamok rendelkezésére bocsátandó pénzügyi támogatás az egyes tagállamok 2014/2015. évi nemzeti tejkvótája és nemzeti sertésállománya alapján kerül kiszámításra, a termelői tejár és a hasított sertés árának megfigyelt csökkenésével, az orosz piacoktól való függőség fokával, valamint a szárazságnak a takarmánynövények termesztésére és árára gyakorolt hatásával arányosan. Figyelembe véve a korlátozott költségvetési forrásokat és annak biztosítása érdekében, hogy a támogatást a piaci zavarok által leginkább érintett termelők kapják, az érintett tagállamoknak rugalmasságot kell biztosítani ahhoz, hogy a rendelkezésükre álló nemzeti támogatási összegeket a leghatékonyabb csatornákon keresztül, objektív és megkülönböztetésmentes kritériumok – például az érintett ágazatokban bekövetkezett árcsökkenés – alapján osszák el, biztosítva azt, hogy a célzott támogatás végső kedvezményezettjei az állattenyésztési ágazatok termelői legyenek, valamint elkerülve a piac és a verseny torzulását.
- (12) Mivel a tagállamoknak biztosított pénzügyi támogatás csak az állattenyésztési ágazatok termelői tényleges kárának részleges kompenzációjához elegendő, meg kell adni a tagállamok számára azt a lehetőséget, hogy – ugyanazon objektív kritériumok alapján, megkülönböztetéstől mentes módon, elkerülve a verseny torzulását – további támogatást nyújtsanak az említett termelőknek.
- (13) Annak érdekében, hogy a tagállamok a célzott pénzügyi támogatást a piaci zavar kezeléséhez szükséges rugalmasság mellett oszthassák ki, lehetővé kell tenni a számukra, hogy azt az Európai Mezőgazdasági Garancia-alapból és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott más támogatással halmozzák.
- (14) Mivel az érintett tagállamok számára rendelkezésre bocsátott pénzügyi támogatás euróban kerül megállapításra, az egységes és egyidejű alkalmazás érdekében ki kell jelölni egy napot a Bulgária, a Cseh Köztársaság, a Dánia, az Egyesült Királyság, a Horvátország, a Lengyelország, a Magyarország, a Románia és a Svédország számára biztosított összeg nemzeti valutára való átváltására. Ezért az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 106. cikkével összhangban indokolt az árfolyamra vonatkozó meghatározó ügyleti tényt meghatározni. Az 1306/2013/EU rendelet 106. cikke (2) bekezdésének b) pontjában említett elv és ugyanazon rendelet 106. cikke (5) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritérium alapján helyénvaló, hogy az ügyleti tény e rendelet hatálybalépésének napja legyen.
- (15) Az e rendeletben rögzített támogatás az 1306/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti mezőgazdasági piacokat támogató intézkedésnek tekintendő.
- (16) Költségvetési megfontolásokból az Unió csak az érintett tagállamoknak az állattenyésztési ágazatok termelőinek pénzügyi támogatása keretében felmerülő azon költségeit fogja finanszírozni, amelyekre egy bizonyos határidőn belül sor kerül.
- (17) A rendelkezésre álló keretösszegek átláthatóságának, nyomon követhetőségének és hatékony kezelésének érdekében helyénvaló előírni, hogy az érintett tagállamok tájékoztassák a Bizottságot a támogatás odaítélését szolgáló módszerek meghatározásához használt objektív kritériumokról, valamint a versenytorzulás elkerülését célzó rendelkezésekről.
- (18) Annak érdekében, hogy az állattenyésztési ágazatok termelői a lehető leghamarabb támogatásban részesülhessenek, a tagállamok számára lehetővé kell tenni e rendelet késedelem nélküli alkalmazását. Ezért helyénvaló előírni, hogy e rendelet a kihirdetését követő napon lépjen hatályba,

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1306/2013/EU rendelete a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 549. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

(1) A marha- és borjúhús-, tej- és tejtermék-, sertéshús-, juhhús- és kecskehús-ágazat („állattenyésztési ágazatok”) termelői számára nyújtandó célzott uniós támogatás céljára összesen 420 000 000 EUR-t kell a tagállamok rendelkezésére bocsátani.

A tagállamok a mellékletben meghatározott összegeket objektív kritériumok alapján és megkülönböztetéstől mentes módon használják fel, azzal a feltétellel, hogy a kifizetések nem eredményeznek versenytorzulást.

A tagállamok által hozott intézkedések célja a piaci zavarok állattenyésztési ágazatok termelőit érintő gazdasági következményeinek enyhítése.

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy amennyiben a kifizetések közvetlen kedvezményezettjei nem az állattenyésztési ágazatok termelői, a támogatás gazdasági előnyét teljes mértékben ők élvezzék.

Az e rendelet szerinti kifizetések kapcsán felmerült tagállami kiadások csak akkor jogosítanak uniós támogatásra, ha a tagállamok a támogatást legkésőbb 2016. június 30-ig kifizetik.

(2) Bulgária, a Cseh Köztársaság, Dánia, az Egyesült Királyság, Horvátország, Lengyelország, Magyarország, Románia és Svédország esetében a mellékletben meghatározott összeg árfolyama tekintetében kijelölt ügyleti tény e rendelet hatálybalépésének napja.

(3) Az e rendeletben előírt támogatás halmozható az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott más támogatással.

2. cikk

A tagállamok az 1. cikknek megfelelően a mellékletben szereplő összeg 100 %-ának erejéig, ugyanazon objektív kritériumok alapján további támogatást nyújthatnak az 1. cikk értelmében hozott intézkedésekhez.

A tagállamok legkésőbb 2016. június 30-ig kifizetik a további támogatásokat.

3. cikk

A tagállamok értesítik a Bizottságot a következőkről:

- a) haladéktalanul, de legkésőbb 2015. december 31-ig a célzott támogatás odaítélését szolgáló módszerek meghatározásához használt objektív kritériumokról és a versenytorzulás elkerülése érdekében tett intézkedésekről;
- b) legkésőbb 2016. szeptember 30-ig a kifizetett támogatás teljes összegéről, valamint a kedvezményezettek számáról és típusáról.

4. cikk

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2015. október 15-én.

a Bizottság részéről

az elnök

Jean-Claude JUNKER

MELLÉKLET

Tagállam	EUR
Belgium	13 049 568
Bulgária	6 004 009
Cseh Köztársaság	11 155 561
Dánia	11 103 077
Németország	69 233 789
Észtország	7 561 692
Írország	13 734 230
Görögország	2 258 253
Spanyolország	25 526 629
Franciaország	62 899 543
Horvátország	1 812 383
Olaszország	25 017 897
Ciprus	354 997
Lettország	8 452 333
Litvánia	12 631 869
Luxemburg	669 120
Magyarország	9 505 286
Málta	119 570
Hollandia	29 937 209
Ausztria	7 004 590
Lengyelország	28 946 973
Portugália	4 764 178
Románia	11 145 958
Szlovénia	1 368 433
Szlovákia	2 464 247

Tagállam	EUR
Finnország	8 985 522
Svédország	8 220 625
Egyesült Királyság	36 072 462